

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาสัมพันธระหว่างปัจจัยบางประการ กับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นบิดามารดาที่มีบุตรคนแรกเป็นวัยรุ่นตอนต้นทั้งชายและหญิง อายุระหว่าง 12-16 ปี และกำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น จำนวน 195 ครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแนวความคิดของ Duvall (1971) และสร้างขึ้นการศึกษานำร่องของผู้วิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และ t-test ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน อายุของบิดา อายุของมารดา ระดับการศึกษาของมารดา รายได้ของครอบครัว จำนวนบุตร อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดา ลักษณะครอบครัวและเพศของบุตร กับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น และนำปัจจัยต่าง ๆ ที่พบมีสำคัญทางสถิติมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ต่อ โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

5.1.1 การปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ย 210.5 (S.D. = 26.6) ค่า 95% confident interval ของค่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาอยู่ระหว่าง 206.8 และ 214.2 คะแนน

5.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการ กับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่นพบว่า อาชีพของมารดา มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงคะแนนการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่นได้ ร้อยละ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1 ด้านบริการพยาบาล

ในการให้การดูแลครอบครัววัยรุ่นที่มีบุตรวัยรุ่น เป็นบุตรคนแรกของครอบครัว นั้น พยาบาลควรตระหนักถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติพัฒนกิจของครอบครัว ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า บิดามารดาให้ความสนใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติพัฒนกิจมากขึ้น โดยจะเห็นว่ามี การปฏิบัติพัฒนกิจโดยภาพรวม ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาที่ระดับความเชื่อมั่น 95% อยู่ระหว่าง 206.8 ถึง 214.2 แต่อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติพัฒนกิจของครอบครัวระยะนี้จะต้องขึ้นกับพยาบาลควรส่งเสริมให้บิดามารดาเกิดความสนใจและเอาใจใส่ในการปฏิบัติพัฒนกิจ และมีพฤติกรรม การปฏิบัติพัฒนกิจที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.2.1.1 พยาบาลควรจัดโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาแก่ครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น โดยเริ่มตั้งแต่ ตัวบิดามารดา ครอบครัว และต่อเนื่องจนถึงสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อมุ่งเน้นให้บิดามารดาตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติพัฒนกิจของครอบครัวว่าสามารถส่งผลถึงการปฏิบัติพัฒนกิจในระยะต่อไปของครอบครัว โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้พบว่า มี ปัจจัยด้านระดับการศึกษาบิดา และอาชีพของบิดามารดา

5.2.1.2 จัดโครงการให้คำปรึกษาแนะนำบิดามารดาที่มีบุตรวัยรุ่นเกี่ยวกับการปฏิบัติพัฒนกิจ โดยที่บิดามารดาสามารถขอคำแนะนำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น หรือสามารถโทรศัพท์มาปรึกษาได้โดยไม่จำเป็นต้องมาด้วยตัวเอง

5.2.2 ด้านการศึกษา

5.2.2.1 ในด้านจัดการเรียนการสอน ควรเน้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการปฏิบัติพัฒนกิจของครอบครัว ระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น โดยให้นักศึกษาสามารถประเมินครอบครัวและสามารถวางแผนในการดูแลครอบครัว ได้อย่างครอบคลุม เพื่อให้ครอบครัวประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติพัฒนกิจ

5.2.2.2 เน้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดา ระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น นับว่ามีปัจจัยหลายอย่างมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดา ระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น นักศึกษาจึงควรประเมินถึงปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะ ตัวแปรต้นคือระดับการศึกษาของบิดา และอาชีพของบิดามารดา ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดา เพื่อที่จะนำไปวางแผนให้คำแนะนำปรึกษาได้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน

5.2.3 ด้านการวิจัยจากข้อสังเกตของการทำวิจัยครั้งนี้ ควรมีการศึกษาวัยต่อไปคือ

1. ศึกษาการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดา ในครอบครัวระยะอื่นๆ ได้แก่ วัยก่อนเรียน วัยกลางคน รวมทั้งศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติพัฒนกิจ
2. ศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาในระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น โดยเปรียบเทียบในครอบครัวที่มีบุตรสาวและบุตรชาย
3. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ลักษณะ ข้อมูลของปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น อายุของบิดามารดา ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว จำนวนบุตร ลักษณะ ครอบครัว มีลักษณะ คล้ายคลึงกัน เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะครอบครัวที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเท่านั้น ดังนั้นควรมีการศึกษาถึงการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาที่มีบุตรวัยรุ่นต่อไป โดยศึกษาในบิดามารดาที่อาศัยอยู่ในชนบทว่าเป็นอย่างไร และ เปรียบเทียบการปฏิบัติพัฒนกิจระหว่างบิดามารดาที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองและชนบทว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ และ เป็นอย่างไร
4. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดา ได้แก่ สื่อความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติเลี้ยงดูบุตรวัยรุ่น และจากแหล่งใดที่สามารถเข้าถึงกลุ่มที่ศึกษา แรงจูงใจและความคาดหวังต่อบุตรวัยรุ่นในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดา เช่น ความคาดหวังในเรื่องเพศ ค่านิยมของสังคมเกี่ยวกับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาต่อบุตรวัยรุ่น ทั้งนี้ควรใช้วิธีดำเนินการวิจัยในเชิงคุณภาพ หรือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลอย่างแท้จริง และละเอียดพอที่จะนำมาวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาได้
5. เนื่องจากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาในเรื่องการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษามีค่าคะแนนค่อนข้างต่ำ ดังนั้นการศึกษถึงการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาในเรื่อง เพศศึกษาในระยะ ครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น จึง เป็นสิ่งที่น่าสนใจและควรมีการศึกษาต่อไป